



# Iedereen is welkom!

WINKEL

RESTAURANT

CAFÉ

GALERIE

MUSEUM

BIOSCOOP / THEATER



Colofon  
Iedereen is welkom!

Auteur      Job Haug  
                CliëntenBelang Utrecht  
                Kaap Hoordreef 42  
                3563 AV Utrecht  
Tel.:           (030) 263 18 62  
E-mail:       [info@clientenbelangutrecht.nl](mailto:info@clientenbelangutrecht.nl)  
Website       [www.batutrecht.nl](http://www.batutrecht.nl)

Datum        1° druk juni 2003 (in opdracht van het Solgu)  
                juli 2007

© 2007, CliëntenBelang Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Teksten, delen van teksten en/of artikelen uit deze uitgave mogen, na verkregen toestemming van CliëntenBelang Utrecht worden overgenomen of worden veelevoudigd onder strikte voorwaarde van bronvermelding. Toestemming kan worden aangevraagd per brief, fax of e-mail.

# Iedereen is welkom!

Iedereen is welkom!

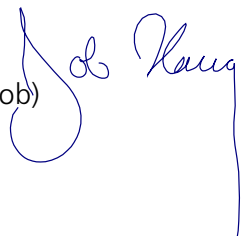
Iedereen is welkom, maar dan moet uw pand wel voor iedereen toegankelijk zijn! Toegankelijkheid is voor velen een vanzelfsprekendheid, maar voor sommigen onder ons een dagelijks terugkerend probleem.

Achter menig bureau wordt beleid ontwikkeld en tekeningen gemaakt die de toegankelijkheid van gebouwen en gebouwde omgevingen moeten waarborgen. Toch stellen we in de praktijk vaak vast dat het helaas niet altijd zo goed gesteld is met die toegankelijkheid.

"De toegankelijkheid van bijvoorbeeld gebouwen, straten en pleinen is erg belangrijk voor de volwaardige deelname aan de maatschappij door mensen met een functiebeperking."

Wanneer je niet met een functionele beperking of handicap te maken hebt, is het soms lastig om situaties van ontoegankelijkheid te herkennen. Gelukkig kunnen we veel leren door goed te luisteren en te kijken naar wat anderen op dit gebied al met succes gedaan hebben. Die kennis willen wij graag met u delen om een positieve bijdrage te leveren aan de toegankelijkheid van zoveel mogelijk gebouwen in uw gemeente. Wij hopen dat de samenvatting van de richtlijnen voor toegankelijkheid in dit boekje daaraan een bijdrage zal leveren om uw gemeente VOOR IEDEREEN TOEGANKELIJK te maken.

Ing J.J.M. Haug (Job)



## INHOUD

1	PARKEERPLAATSEN .....	1
2	TROTTOIR .....	2
3	ENTREE .....	2
5	SANITAIRE VOORZIENINGEN .....	4
6	CAFÉ .....	5
	BAR	
	TERRAS	
7	RESTAURANT .....	6
	INFORMATIE OP INTERNET	
	TERRAS	
	EET- & DRINKRUIMTE	
	ROOKVRIJE EETRUIMTE	
	ZITPLAATSEN VOOR BEZOEKERS MET OBESITAS	
	SANITAIR	
	VOORZIENING VOOR SLECHTZIENDEN	
	VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDEN	
8	WINKELS .....	8
	INRICHTING	
	PADEN	
	SCHAPPEN	
	ZITGELEGENHEID	
	KASSA	
	PINAPPARATUUR	
9	MUSEA .....	10
	EXPOSITIERUIMTE	
	RONDLEIDINGEN	
	INRICHTING & MEUBILAIR	
	SANITAIR	
	LENEN VAN EEN ROLSTOEL	
	VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDE EN DOVE MENSEN	
10	GALERIE .....	12
	EXPOSITIE	
11	Bioscopen en Theaters .....	13
	KASSA	
	PINAPPARATUUR	
	ZITPLAATSEN VOOR ROLSTOELGEBRUIKERS	
	ZITPLAATSEN VOOR BEZOEKERS MET OBESITAS	
	VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDEN	
	11.6 FOYER	
	BIJLAGE .....	14
	OVERBRUGGEN VAN HOOGTEVERSCHILLEN	
	HELLING	
	LIFT	

## 1 PARKEERPLAATSEN

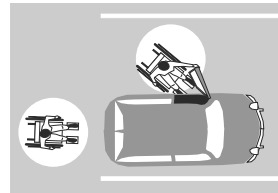
In vrijwel alle gemeenten zijn voor mensen die geen grote afstanden kunnen afleggen of voor mensen die afhankelijk zijn van een rolstoel Gehandicapten parkeerplaatsen aangelegd.

Voor deze mensen is het belangrijk dat de afstand van uw pand tot deze parkeerplaats niet te groot is.

Wanneer er bij u geen Algemene Invaliden Parkeerplaats in de buurt is, kunt u deze aanvragen bij de afdeling Parkeren van uw gemeente.

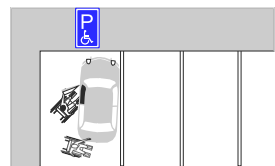
Een Gehandicapten parkeerplaats is zo ingericht dat er direct naast en achter de auto ruimte is voor een rolstoel.

Een Gehandicapten parkeerplaats wordt voorzien van verkeersbord E6.  
Zonder dit bord is er geen sprake van een officiële Gehandicapten parkeerplaats.



Richtlijn voor een Gehandicapten parkeerplaats:

- Zorg dat er binnen 50 m van uw pand één plaats aanwezig is.
- Zorg dat verkeersbord E6 is aangebracht.
- Een 'haakse' parkeerplaats dient minimaal 3,5 m breed te zijn.
- Een 'langs' parkeerplaats dient minimaal 6 m lang zijn.



min 3,5 m

'Haaks' parkeren



min 6,0 m

'Langs' parkeren

## 2 TROTTOIR

Voor uw pand ligt een trottoir waar bezoekers gebruik van maken. Dit trottoir bestaat uit klinkers, trottoirtegels of uit natuursteen. Op het trottoir zijn paaltjes, verkeersborden en ander meubilair aangebracht.

Belangrijk is dat het trottoir voor uw pand goed beloopbaar en veilig is.

Richtlijn voor een goed trottoir:

- Een vlakke bestrating (geen hobbels).
- Looproute vrij van obstakels (vrije doorgang minimaal 90 cm).
- Op kruispunten goede opritten (helling niet steiler dan 1:10).

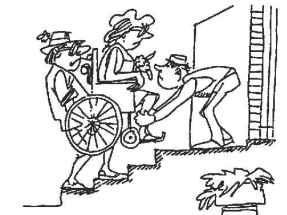
## 3 ENTREE

Sommige gebouwen zijn voorzien van een bordes, sommige van een trap.

Toegangsdeuren hebben soms een drempel.

Door deze hoogteverschillen kunnen rolstoelgebruikers geen gebruik maken van uw gebouw.

Soms stelt een beheerder wel eens voor om de rolstoel naar boven te dragen. Bezoekers stellen dit niet op prijs en stelt u zich eens voor dat er een ongeluk gebeurt. Beter is het om een helling of een lift aan te brengen (zie de bijlage).



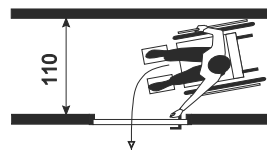
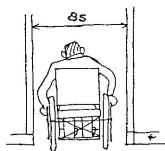
Richtlijn voor een goede entree:

- Geen hoogteverschillen (maximaal 2 cm hoog).
- Een goede doorgang (vrije breedte minimaal 85 cm).
- Pas geen drangers toe of alleen hele lichte.

#### 4 BEREIKBAARHEID VAN RUIMTEN

Een goede bereikbaarheid van ruimten voor bezoekers is van groot belang.

Denk aan gangen en toegangsdeuren.



Breedte van een gang

Richtlijn voor ruimten:

- Vermijd drempels (maximaal 2 cm hoog).
- Zorg voor een goede doorgang (minimaal 85 cm breed).
- Pas geen drangers toe.
- Zorg dat een gang ter plaatse van een deur minimaal 110 cm breed is.

#### 5 SANITAIRE VOORZIENINGEN

Naarmate bezoekers langer in een gebouw verblijven is de aanwezigheid van een toilet noodzakelijk.

Voor bezoekers is er een apart dames en een apart heren toilet.

Deze toiletruimten zijn zelden bruikbaar voor een bezoeker in een rolstoel.

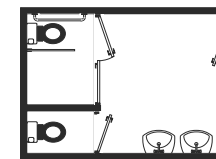
Voor iemand in een rolstoel is een toiletruimte nodig waar een rolstoel in past.

Dat wil niet zeggen dat er meer ruimte nodig is.

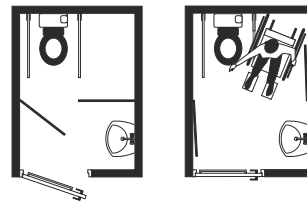
Een gewoon toilet moet namelijk worden voorzien van een voorportaal (wettelijk vereist).

Wanneer we het voorportaal tijdelijk bij de toiletruimte weten te betrekken is er al sprake van een ruimte waar een rolstoel in past.

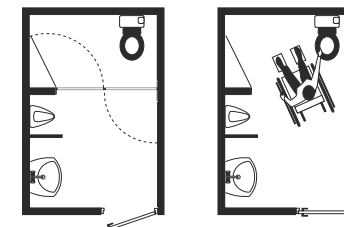
Een creatieve inslag biedt een scala aan mogelijkheden:



Aanpasbare toiletgroep



Aanpasbaar toilet



Toilet met urinoir

Richtlijn voor een bruikbare toilet:

- Naast de klosetpot ruimte voor een rolstoel (minimaal 90 cm).
- Voor de klosetpot ruimte voor een rolstoel (minimaal 120 cm).
- Draairuimte voor een rolstoel (minimaal 150 cm).
- Deur draait uit de ruimte.
- \* Algemeen kan men stellen dat een toiletruimte 165 x 220 cm groot is.

Voor u een aangepast toilet gaat aanbrengen is het raadzaam om de plannen te laten toetsen door CliëntenBelang Utrecht.

## 6 CAFÉ

Mensen gaan uit en zoeken vertier in een café.

In een café komen bezoekers om met elkaar te praten onder het genot van een drankje.

De achtergrond muziek kan voor mensen een belemmering vormen om elkaar te kunnen verstaan.

In de huidige tijd is een hoog geluidsniveau normaal.

Wij adviseren u nadrukkelijk om ergens een rustige 'akoestische' hoek te creëren, zodat bezoekers die rustig willen praten ook van uw gelegenheid gebruik kunnen maken.

Dit geldt niet alleen voor slechthorende of blinde bezoekers, maar ook voor valide bezoekers.

### 6.1 BAR

Zie 7.3 blz 6.

### 6.2 TERRAS

Veel café's, restaurants en musea hebben een terras.

Terrassen liggen vaak aan de openbare weg en behoeven weinig aanpassing om geschikt te zijn voor een rolstoel.

Soms is er op een terras sprake van zelfbediening.

Voor blinde mensen en voor ouderen is het dan wel een zware opgave om met een kopje koffie de plaats op het terras terug te vinden.

Richtlijn voor een bruikbaar terras:

- Zorg dat het terras bereikbaar is voor een rolstoel (drempels max 2 cm)
- Zorg dat er op het terras bediend wordt.
- Zorg dat het terras de toegang tot het gebouw niet versperd. (doorgang minimaal 85 cm breed).

## 7 RESTAURANT

### 7.1 INFORMATIE OP INTERNET

Bezoekers met een handicap hebben soms extra wensen.

Zij willen weten welke voorzieningen er zijn om te weten of zij gebruik kunnen maken van uw restaurant.

Naast informatie in gedrukte gidsen raden wij u aan om alle gegevens van uw restaurant op het internet te zetten.

Een blinde kan dan bijvoorbeeld thuis de menukaart bestuderen<sup>1</sup>, een rolstoelgebruiker weet of er ruimte voor zijn rolstoel is, iemand met een dieet weet of er geschikte maaltijden zijn, iemand met astma weet of er rookvrije ruimten zijn en een slechthorende weet of hij kan communiceren.

### 7.2 TERRAS

Zie 6.2 blz 5.

### 7.3 EET- & DRINKRUIMTE

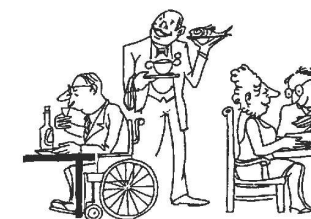
In een restaurant en in de meeste cafés zijn stoelen en tafels.

Stoelen hebben vaak al een goede zithoogte (ca 46 cm).

Mensen met weinig kracht (bijvoorbeeld ouderen) zullen een stoel met armléuningen op prijs stellen.



Niet onderrijdbare tafel



Onderrijdbare tafel

Een rolstoelgebruiker heeft net als elke andere bezoeker behoefte om bij de tafel te zitten, de tafel moet dan wel onderrijdbaar zijn.

Wanneer iemand in een rolstoel naar het toilet wil rijden is er veel ruimte nodig.

In restaurants is deze ruimte meestal niet beschikbaar en moeten we zoeken naar een compromis.



<sup>1</sup> Veel blinden hebben een computer waarmee zij teksten kunnen lezen.

Richtlijn voor een bruikbare eet- & drinkruimte:

- Zorg dat enkele tafels na de entree bereikbaar zijn voor rolstoelen.
- Zorg dat deze tafels onderrijdbaar zijn (minimaal 75 cm hoog).
- Zorg dat er door het restaurant een vrij looppad is (minimaal 85 cm breed)

#### 7.4 ROOKVRIJE EETRUIMTE

Steeds meer restaurants zorgen voor rookvrije ruimten. Niet alleen mensen met longaandoeningen (cara) maar ook valide mensen stellen een rookvrije ruimte op prijs.

#### 7.5 ZITPLAATSEN VOOR BEZOEKERS MET OBESITAS

Zie 7.5, 11.4 blz 7, 13

#### 7.6 SANITAIR

Zie 5 blz 4.

#### 7.7 VOORZIENING VOOR SLECHTZIENDEN

Veel mensen hebben een stoornis aan het oog, denk maar aan alle bril dragers.

Besteed daarom zorg aan de leesbaarheid van de menukaart.

Kies een goed leesbare letter met een groot lichtcontrast.

Het is raadzaam om te zorgen dat de kleur van de borden en het tafellaken verschillen (wit op wit is namelijk moeilijk zichtbaar).

#### 7.8 VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDEN

Veel restaurants hebben een ruimte die gebruikt wordt voor bijeenkomsten als een huwelijk, een receptie, een presentatie en dergelijke.

Onder de gasten bevinden zich altijd wel mensen met een hoorapparaat die de presentatie of de toespraak niet kunnen volgen.

Met behulp van een ringleiding kan de slechthorende het versterkte geluid met het eigen hoorapparaat ontvangen en daardoor veel beter de toespraak of de presentatie volgen.

Een zaal is niet compleet wanneer een ringleiding ontbreekt.

Bel voor meer informatie de Nederlandse Vereniging Voor Slechthorenden 'NVVS' (030) 261 76 16.



## 8 WINKELS

Mensen gaan naar winkels om producten te kopen of om zich te oriënteren wat voor producten er te koop zijn. Winkeliers hebben er baat bij dat zoveel mogelijk klanten hun winkel bezoeken.

### 8.1 INRICHTING

In een winkel moet men de toonbank of de kassa kunnen bereiken. Een toonbank toont de producten aan de klant. Zorg dat de producten goed zichtbaar zijn voor lange mensen, voor kleine mensen en voor mensen in een rolstoel (bekijk de toonbank eens vanaf een stoel). Veel toonbanken staan tussen de klant en de winkelier.

De producten worden aangereikt over de toonbank en ook het betalen vindt plaats via de toonbank.

Veel toonbanken zijn hoog en niet geschikt voor kleine mensen en voor mensen in een rolstoel.

Zorg daarom dat er ook een mogelijkheid is om de producten aan te reiken en te betalen op een geschikte hoogte (ca 80 cm).

### 8.2 PADEN

In sommige winkels moet een klant zelf de producten pakken. Een klant in een rolstoel wil zich graag als gewone klant kunnen gedragen. De bewegingsruimte in een winkel is dikwijls beperkt, maar door een creatieve inrichting kan de bewegingsruimte worden verbeterd.

Probeer gangpaden te creëren met een breedte van 0,9 m (1,2 m heeft de voorkeur). Zorg dat men in de winkel kan keren (vrije draaicirkel 1,5 x 1,5 m).

Ook wanneer er in de winkel geen ruimte is, kan er vrijwel altijd direct na de toegangsdeur een vrij oppervlak van 1,5 x 1,5 m worden gecreëerd om een rolstoelgebruiker te kunnen ontvangen.

### 8.3 SCHAPPEN

Vaak zijn de schappen in winkels te hoog voor rolstoelgebruikers en kleine mensen. wij raden u aan om veel gevraagde producten op een goede hoogte te plaatsen (tussen 0,4 en 1,5 m).

#### 8.4 ZITGELEGENHEID

Het is wenselijk dat er in elke winkel tenminste één zitplaats is voor bijvoorbeeld mensen met een beperkt uithoudingsvermogen (veel ouderen).

#### 8.5 KASSA

Veel kassa's hebben een mogelijkheid om het bedrag ook zichtbaar te maken voor de klant. Zorg dat de kassa zo staat opgesteld dat klanten het bedrag goed kunnen lezen. Met name slechthorende klanten stellen dit op prijs .

#### 8.6 PINAPPARATUUR

Zorg dat pinapparatuur voor iedereen bereikbaar is (kleine en lange mensen, rolstoelgebruikers, enz).  
Dit kan bijvoorbeeld door een verplaatsbaar pinapparaat.

### 9 MUSEA

Musea bevinden zich dikwijls in grote gebouwen waar bezoekers meerdere uren verblijven.  
Daarom zijn er een aantal extra opmerkingen met betrekking tot de musea.

#### 9.1 EXPOSITIERUIMTE

Bezoekers komen naar de expositie om de tentoongestelde objecten te bezichtigen.  
Lange mensen, kleine mensen, mensen in rolstoelen en mensen die niet lang kunnen staan behoren tot de mogelijke bezoekers.  
Vanzelfsprekend wordt er aandacht aan besteed dat de objecten en de bijbehorende teksten voor iedereen goed zichtbaar zijn.  
Toch hebben mensen met minder goede ogen soms problemen met de leesbaarheid.  
Ook zijn de teksten in vitrines niet altijd zichtbaar voor kleine mensen en mensen in een rolstoel.

Richtlijn voor een bruikbare expositieruimte:

- Bekijk de expositie op verschillende ooghoogtes (1,2 m & 2 m).
- Zorg dat teksten goed leesbaar zijn (geen kleine letter)
- Zorg voor een goede belichting van de tekst.
- Zorg dat er op verzoek een hoger lichtniveau mogelijk is.
- Zorg dat teksten ook zichtbaar zijn voor rolstoelgebruikers (wanneer objecten op glazen platen staan kunnen de nummers aan weerszijde van deze glazen platen worden aangebracht).
- Zorg dat er voldoende ruimte is voor een rolstoel.

#### 9.2 RONDLEIDINGEN

Zorg dat rondleiders weten waar zij tijdens de rondleiding het best kunnen staan. Het is belangrijk dat bezoekers de rondleider goed kunnen zien en goed kunnen horen. Zoek in de expositieruimten plaatsen uit;

- waar men weinig last heeft van omgevingsgeluiden (geroezemoes),
- waar bezoekers om de rondleider heen kunnen staan en
- waar de rondleider goed in het licht staat.

Feed back is een belangrijk element voor een goede rondleiding en voor tevreden bezoekers.

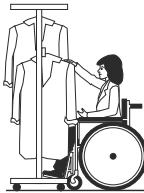
Maak contact met uw bezoekers, vraag regelmatig;  
-of bezoekers u kunnen verstaan,  
-of u niet te snel spreekt,  
-of iedereen alles goed ziet.

De Stichting Ondersteuning Musea verzorgt een cursus rondleiden, die dieper ingaat op voorzieningen voor mensen met een handicap.  
De Stichting Ondersteuning Musea geeft een brochure uit over dit onderwerp 'Welcome Gasten' (030) 234 38 80.

### 9.3 INRICHTING & MEUBILAIR

Voor bezoekers worden er voorzieningen aangebracht als een garderobe, telefoon, kluisjes, computerapparatuur, en dergelijke.

Zorg dat deze voorzieningen ook voor kleine mensen en rolstoelgebruikers op een goede hoogte zijn aangebracht.



### 9.4 SANITAIR

Zie 5 blz 4.

### 9.5 LENEN VAN EEN ROLSTOEL

Voor sommige bezoekers is het wandelen door een museum te vermoeiend.

In een aantal musea worden daarom rolstoelen beschikbaar gesteld.

Zorg dat deze rolstoelen goed functioneren.

Test de rolstoel door er zelf regelmatig mee te rijden.

Laat nieuwe rondleiders zelf in de rolstoel door het museum rijden, zodat zij weten waar welke problemen zijn.

### 9.6 VOORZIENINGEN VOOR BLINDEN & SLECHTZIENDEN

Een groot aantal blinden is geïnteresseerd in uw expositie.

Zij kunnen de expositie niet zien, maar wanneer de rondleider een goede verteller is kunnen zij het verhaal waarover de expositie gaat wel volgen.

Vaak zijn er ook objecten die betast mogen worden. Wanneer u conservator handschoenen beschikbaar stelt zijn er vast meer objecten die betast mogen worden.

Om een rondleiding interessant te houden dienen er verspreid over het museum een aantal objecten te staan die betast mogen worden. Deze objecten moeten vanzelfsprekend met de expositie in de betreffende zaal te maken hebben. Vaak denkt men aan beelden, maar van een schilderij kan men ook een reliëf kopie laten maken.

Een echt schilderij of een ets om het materiaal te voelen zijn ook geschikt om te betasten (dit zijn vanzelfsprekend geen kostbare afbeeldingen).

Zorg dat de gesproken teksten bij videopresentaties en dia-shows een compleet verhaal bevatten, zodat een blinde en een slechtzijnde de presentatie goed kunnen volgen.

Zorg dat er een gesproken catalogus is die mensen thuis kunnen aanvragen zodat zij zich thuis op het museum kunnen voorbereiden.

Bel voor meer informatie de stichting Kubus (030) 231 84 38.

### 9.7 VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDE EN DOVE MENSEN

In ruimten waar een geluidsinstallatie, videoapparatuur of een dia-show aanwezig is, hoort een ringleiding voor mensen met een hoorapparaat te zijn.

Bel voor meer informatie de NVVS (030) 261 76 16.

Zorg dat de rondleiding voor slechthorende en dove mensen op schrift beschikbaar is.



## 10 GALERIE

Er zijn maar weinig galeries waar een rolstoel naar binnen kan.

Dat is jammer, want naast het feit dat u een deel van uw mogelijke klanten mist, behoort een bezoek aan uw galerie tot een cultureel evenement dat aan rolstoelgebruikers niet onthouden mag worden.

### 10.1 EXPOSITIE

Zie 9.1 blz 10.



## 11 Bioscopen en Theaters

Er is een grote behoefte aan toegankelijke bioscopen en theaters maar helaas zijn veel gebouwen ongeschikt voor rolstoelgebruikers ook ontbreken dikwijls voorzieningen voor slechthorenden.

### 11.1 KASSA

zie 8.5 blz 9

### 11.2 PINAPPARATUUR

zie 8.6 blz 9

### 11.3 ZITPLAATSEN VOOR ROLSTOELGEBRUIKERS

Bezoekers komen alleen of samen met vrienden of familie om van een voorstelling te genieten en iedereen wil graag op een goede plaats naast elkaar zitten. Dit geldt ook voor rolstoelgebruikers. Zorg dat rolstoelgebruikers niet apart zitten en zorg dat er in elke zaal meerdere rolstoelplaatsen beschikbaar te zijn. Voor een rolstoel is een zitplaats van 0,9 x 1,4 m nodig.

### 11.4 ZITPLAATSEN VOOR BEZOEKERS MET OBESITAS

Zorg dat er ook meerdere zitplaatsen geschikt zijn voor bezoekers met obesitas. Gewone stoelen zijn vaak te smal en niet stevig genoeg. Zorg dat er stoelen zijn met een zitbreedte van 60 cm en een belastbaarheid tot 2000 N (= 200 kg).

### 11.5 VOORZIENING VOOR SLECHTHORENDEN

In theaters hoort een voorziening voor slechthorenden zoals bijvoorbeeld een ringleiding aanwezig te zijn. Zorg dat bezoekers weten dat deze installatie aanwezig is, geef dit duidelijk aan. Bel voor meer informatie de NVVS (030) 261 76 16.



### 11.6 FOYER

zie 7 blz 6

## BIJLAGE

WordPerfect 2005

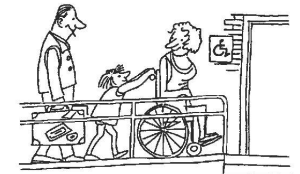
### OVERBRUGGEN VAN HOOGTEVERSCHILLEN

Veel gebouwen hebben hoogteverschillen waardoor mensen die slecht ter been zijn en rolstoelgebruikers worden buitengesloten. Alleen een flauwe helling of een lift van voldoende afmeting biedt uitkomst.

### HELLING

Hellingen kunnen hoogtes tot 1 m overbruggen. De benodigde lengte van een helling wordt dikwijls onderschat.

Voor het overbruggen van een hoogte van 1 m heeft u een helling nodig die langer is dan 20 m ! Algemeen kunt u er van uitgaan dat hoogteverschillen tot 15 cm redelijk met een helling kunnen worden overbrugd. Er is een fabrikant die losse metalen hellingen maakt (firma Stabag 0165-31 53 00).



Richtlijn voor een veilige helling:

- Zorg voor voldoende breedte.
- Hellingshoek
  - tot 10 cm hoogte minimaal 1 : 10 (bij 10 cm dus minimaal 1 m lang),
  - tot 50 cm hoogte minimaal 1 : 16 (bij 50 cm dus minimaal 8 m lang),
  - tot 100 cm hoogte minimaal 1 : 20 (bij 100 cm dus minimaal 20 m lang).

### LIFT

Zorg dat een lift de juiste maten heeft. Een kleine lift is misschien goedkoop, maar wanneer de gemiddelde rolstoel niet in de lift past, is de voorziening weinig zinvol.



Richtlijn voor een lift:

- Afmetingen bij voorkeur 110 x 200 cm (minimaal 110 x 140),
- Hoogte bedieningsknoppen 90 en 140 cm.

## ClëntenBelang Utrecht

De bouwkundig adviseur toegankelijkheid van ClëntenBelang Utrecht is de specialist op het gebied van toegankelijkheid in de provincie Utrecht.

De bouwkundig medewerker is met name gespecialiseerd in adviezen over de toegankelijkheid van de dagelijkse woonomgeving voor mensen met een functiebeperking.

Zorg en welzijn horen hier ook bij.

De advisering van ClëntenBelang Utrecht kenmerkt zich door professionaliteit én jarenlange praktijkervaring.

Zo ontstaat maatwerk. ClëntenBelang Utrecht werkt voor gemeenten, zorgaanbieders, woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, ondernemers en belangenorganisaties.

U kunt bij ClëntenBelang Utrecht terecht voor:

- Richtlijnen voor toegankelijkheid.

ClëntenBelang Utrecht heeft richtlijnen opgesteld voor:

- woningen en woongebouwen,
- toegankelijke openbare ruimte zoals voetpaden en oversteekplaatsen en
- diverse soorten gebouwen met een publieksfunctie.

In deze richtlijnen heeft ClëntenBelang Utrecht de bestaande normeringen van onder andere het Bouwbesluit, NEN 1814 en het Handboek voor Toegankelijkheid vertaald, zodat de maatvoeringen direct in de praktijk toepasbaar zijn.

Elke richtlijn is aangevuld met een checklist om de toegankelijkheid te inventariseren.

De richtlijnen en de checklisten kunt u downloaden van de website van ClëntenBelang Utrecht.

- Advisering op maat

Zowel bij nieuwbouw als bij verbouw kunt u de bouwkundig medewerker van ClëntenBelang Utrecht inschakelen voor een toegankelijkheidsadvies op maat. Dat wil zeggen: advies dat past binnen de technische mogelijkheden en financiële kaders. Toegankelijkheid is gemakkelijk (en goedkoper!) te realiseren als u ClëntenBelang Utrecht in een zo vroeg mogelijk stadium inschakelt.

De toegankelijkheidsadvies van ClëntenBelang Utrecht kan bestaan uit het beoordelen\* van:

- woningen en woongebouwen;
- bouw- en inrichtingsplannen;
- bestaande gebouwen;
- verbouwingsplannen;
- bestratingen, voetpaden en looproutes;
- bestratingsplannen en plannen voor looproutes.

\* = inclusief suggesties om de toegankelijkheid te verbeteren

Wilt u meer weten?

Neem gerust contact met de bouwkundig medewerker van ClëntenBelang Utrecht op. Wij zijn u graag van dienst.

Voor advisering op maat kunnen wij u, op verzoek, een offerte sturen.



ClëntenBelang Utrecht  
Kaap Hoordreef 42  
3563 AV Utrecht  
tel (030) 262 80 24  
E-mail [info@clientenbelangutrecht.nl](mailto:info@clientenbelangutrecht.nl)  
Web [www.clientenbelangutrecht.nl](http://www.clientenbelangutrecht.nl)